

SEMANATORUL

ORGAN INVĂȚĂTORESC DIN CALIACRA

Director I. Nedelcu

Apare sub conducerea
unui comitet

Redacția și administrația
Școala primară Nr. 2 Bazargic

ABONAMENTUL
80 lei anual

Casa Invățătorilor din jud. Caliacra

Un vis purtat de multă vreme de toți câți au lucrat pentru interesul de grup al corpului învățătoresc.

Să avem în capitala județului Casa noastră în care să se adune instituțiile organizate până azi: Asociația, Băncile, Biblioteca, Ziarul, Librăria, Cooperativa și noi învățătorii.

Să nu ne mai găsim împrăștiți prin casele altora din Bazargic.

Să nu mai stăm cu bagajele instituțiilor noastre în spinare, tolerați când de o școală primară, când de alta.

Să nu ne mai entusiasmăm de multe inițiative bune care să se îngroape din lipsă că n'avem un locaș unde să stăm, unde să pregătim și unde să ne manifestăm sub emblema noastră de învățători.

O sală de spectacol către care orașenii capitalei să se îndrepte în fiecare seară spunându-și: „Hal la Casa Invățătorilor“ la teatru, cinematograful, ateneu, conferință, etc. Va fi un monument de prestigiu cultural la care s'a învrednicit generația noastră, a celor ce au stabilit prin educație o viață de stat și au dezvoltat în taințele sufletelor de aci posibilitățile de conviețuire într-o societate nouă.

Ne strângem rândurile, ne adunăm inițiativele și alăturăm eforturile culturale ale celor buni.

In 56 capitale de județ stau gata organizările de construcție ale Caselor învățătorescilor.

In 12 capitale s'au terminat casele învățătorilor.

In București, Asociația Generală a Invățătorilor construiește „Casa“ celor 50.000 învățători, în piața 8 Iunie, pe locul donat de Primăria Capitalei în congresul festiv dela 8 Iunie 1936, prin glasul M. S. Regelui Carol al II-lea.

Avem cel mai central loc din orașul Bazargic, donat de Primărie prin actul încheiat cu Asociația noastră la Septembrie 1936, act care rezumă înțeleapta gospodărie a d-lui primar Diomed Popescu.

Nimeni și nimic nu mai stă în calea Casei Invățătorilor din jud. Caliacra.

Dărămăm și construim. Măraelile fără temei sunt ale dușmanilor de corp, care contează pe inconștiența egoismelor și a negațiunilor bolnave.

Suntem sănătoși, suntem solidari, suntem legali, nu cerem dela nimeni nimic și avem o conștiință.

Acestea ne-au dus la hotărârile de adâncă înțelegere luate în adunarea generală din 2 Mai 1936.

Suntem în execuția acestor hotărâri și purtăm cu mândrie sarcinile, răspunderile și toată invidia cleptomană a bărzăunilor nesățioși.

Eug. Răducu

ZIUA ECONOMIEI

In tendința de a se desvolta cât mai mult spiritul de economie și cumpătare, mai în toate țările civilizate s'a introdus așa zisa „Ziua Economiei“, care a fost fixată la 31 Octombrie.

De câțiva ani a început să fie prețuită și la noi această zi mai ales în instituții.

Anul acesta, Ministerul Instrucțiunii Publice, prin decizia Nr. 173.325 din 21 Octombrie, a dispus să se serbeze ziua economiei în toate școlile primare și secundare, cu scopul bine determinat de a se infiltra în sufletele copiilor spiritul de economie și cumpătare.

La noi, se simte încă nevoie de a se propaga ideea de economie și cumpătare cunoscând că „asigurarea zilei de mâine“ nu a devenit încă deprindere la poporul nostru și tocmai acest lucru sunt chemați să-l realizeze factorii culturali, la copiii după băncile școlii.

Pentru infiltrarea spiritului de economie și cumpătare se cere mult tact, deoarece, împrejurările nu sunt prielnice, dat fiind că în multe dintre familiile micilor noștri școlari stăpânește încă ideea de risipă.

Corpul didactic este chemat să îndeplinească o mare datorie națională și educativă prin pregătirea tineretului în spirit economic, ca să putem avea mâine numai cetățeni economi și cumpătați, cum au alte țări. Dar, pentru realizarea acestei idei trebuie o colaborare între familie și factorii educativi, fără de care nu se pot întrezări succese depline.

Din dorința de a se infiltra în sufletele școlărilor spiritul de economie s'au înființat și la noi „Casa de Economie“, care a contri-

buit în mare măsură la promovarea ideii de cumpătare.

Cifrele ne dovedesc acest lucru. In anul 1930 „Casa de Economie“, număra un total de 287.000 lei la depuneri iar la finele anului 1935 depunerile s'au urcat la cifra de 2.200.000.000 lei.

Mai trebuie remarcat un fapt destul de important. In timp de 5 ani depunerile la economii ale provinciei s'au urcat dela 25.000.000 lei la 1.012.000.000 lei la 30 Septembrie 1936.

Trebuie să ne bucurăm sporul ce-l înregistrează depunerile școlărilor dela 1931 până în prezent. De unde în 1931 economiile școlare se ridicau la cifra de 350.000 lei astăzi se cifrează la 26.300.000 lei, dintre cari 8.600.000 lei sunt depunerile școlărilor din capitală.

Dar problema economiei o va realiza viitorul. Noi suntem datori să ne menținem pe drumul bun. Mai avem încă de luptat cu poporul dela sate și cu muncitorii din anumite întreprinderi unde mai stăpânește încă spiritul de risipă.

Se impune deci o propagandă intensă dar chibzuită în arsenaluri, atelierele muncitorești și mai ales în porturi și fabrici. Ar fi de dorit ca la sfârșitul săptămânii când se face plata lucrătorilor să se facă propagandă pentru ca aceștia să sporească numărul deponenților la casele de economie și să mișoreze numărul bețivilor și vicioșilor de altă natură.

Deocamdată suntem pe drum bun, dar trebuie intensificată propaganda economică căci numai așa vom putea ajunge să binemerităm numele de „Popor econom și cumpătat“.

I. Lupu Răjlețu

—oxxo—

Invățătorul în mijlocul preocupărilor sociale

Prin modesta dar greua sa misiune, un învățător este sortit prin starea lucrurilor de astăzi, să fie un continuu cizelator al micilor vârstare și în același timp busola orientatoare la cărma satului în care i-a fost dat să fie dascăl — misiune din care niciodată n'a făcut o tânguire și cu atât mai puțin paravan ce ar ascunde nepăsare, ci dinpolrivă a văzut în acest rol pe care îl joacă în mijlocul populației rurale, un capital de probleme, cărora trebuia și se cere să le dea cea mai fericită deslegare.

Instruind și educând dela amvonul catedrei de școală, el om cu structură matură și cu preocupări cu totul altfel decât ale micilor ascultători, a

trebuit să-și pună problema de viitor a acestei generații și când știe că în aceasta muncă își lrosește zilnic multă energie, nu se poate să nu-și pună această problemă. Viitorul unei generații cuprinde în sine un complex de aspirații cari transplantate în arena vieții devin obiective de atins, ce presupun lupte crâncene de înăptuire.

Privind istoric, această problemă, s'a avut țelurile sale bine stabilite, iar școala a știut să corespundă, demn pulsului vremii.

1) Astfel dela 1821, ani dearândul, se vede frământarea de renaștere națională a societății românești, când această problemă cerea dela învățător întemeierea unei școli românești cu

manual și limbă românească, unde el să predea în limba maternă și în căldura sentimentului național, fiindcă generația de atunci avea de îndeplinit un ideal — creerea unui stat românesc independent politic și în granițele sale naturale. Lupta de întronare a tot ce era românesc pentru școală a fost grea însă înfăptuirile au fost mari. Se fixează un schelet ce pornește dela mica școală a poporului până la instituția de cultură superioară — Universitatea. Astfel la 1831 Regulamentul organic stabilește ca școala să fie de stat și cu limbă românească; în 1834 M. Struza înființează Academia Mihăileană în școală lui Vasile Lpsu, iar în 1860 la linia Universitatea din Iași.

2) In 1864 sub guvernul lui N. Crețulescu se da prima lege de organizare a învățământului primar, modificată în 1896 de Petre Poni și

se urmărea adâncirea învățământului românesc, iar învățătorul știa că misiunea sa era în mod pozitiv să facă pe fiecare, știutor de carte, distrugând analfabetismul. Vedem în acest timp, cum sub Spiru Harel, numărul școalelor se ridică dela 3910 la 5072 în 1910, numărul învățătorilor se urcă dela 5577 la 7784, al elevilor dela 296.000 la 592.000 iar procentul știutorilor de carte se ridică dela 22 (la suta) la 39, (la suta). Se înființează cursurile de adulți iar prin creerea cursurilor culturale învățătorimea e pusă la lucru pe ogorul satului. Invățătorul a știut să lucreze în slujba acestui postulat fiindcă din copiii trecuți prin mâna lui a fost posibil ca numărul școalelor de meserii să se ridice dela 3-63, al celor comerciale dela 3-15, al celor agricole

(urmăre în pag. 2-a)

CONSTANTIN STERE

Omagii postume

Pentru cine a avut ocazia să călătorească prin Basarabia, revolta sufletească a lui Stere este justificată, până la un punct. Pentru cei cari cunosc împrejurările în cari, acest factor capital al întregirii neamului, a fost bruscat și umilit cu ocazia serbării unirei Basarabiei, dela teatrul național din București, sub una din guvernările propriului său partid, național-țărănesc, revolta sa este, aproape întreg justificată. Iar pentru cei cari, din opera literară a lui Stere i-au înțeles sufletul, în tot complexul, justificarea revoluționarului Stere, este deplină.

Nepotrivirea de ideologie și temperament, cu unii; coteriile politice din jurul altora; idiosincrazia celor mai cu influență din partidul său, l'au scârbit și ca să se vadă că nu este nici profitor și nici obstacol în calea partidului n. ț. prin politica sa răsvrăitoare, s'a retras din viața politică activă.

Pitorescul și liniștea Bucovului prahovean, a fost răsplata vieții furtunoase a lui Constantin Stere și mediul cel mai potrivit în care a putut să ia naștere — încetându-se definitiv în literatura română — romanul ciclic biografic. Volumele apărute până astăzi, prin literatura română, pe picior de egalitate cu literatura slavă și în aceeași măsură, cu cea apuseană.

Profund psihologică, socială, naturală și dură ca și chipul său colțuros și hotărât, pe răbojul istoriei literare sociale, etc., opera aceasta a încrustat adânc, măreția și amărăciunile unei vieți și numele „Constantin Stere” care aparținea posterității, nu dela apariția „Smaragdei Teodorovna” ci dela prezidarea sfatului național basarabean (spirituală), când afirmă: *Voința de fier a istoriei a pus pe umerii d-v. o grea răspundere, pe care n'o puteți înlătura. Nimeni altul decât d-v. nu poate și n'are dreptul să vorbească în numele Basarabiei. Noi suntem chemați la aceasta,*

de acel proces elementar, care s'armă Bastiliile și creiază o viață nouă; aici ne-a adus revoluția noastră.

Atitudinea sa din timpul războiului mondial, a procurat unor contemporani și rivali politici ai săi, motive de polemică și calomnie de presă, nedrepte.

Rapoartele comandanților infanteriei rusești, semnalau agitații printre soldați, motivate de insuliența apărare de artilerie, în caz de atac inamic. Un regiment rusesc a refuzat categoric, executarea unei mișcări tactice.

Boșevismul pătrunsese în armata rusă. Rușii erau aliații noștri și cel mai îndreptățit român să se teamă de acești aliați, cine poate fi oare decât C. Stere, care trăise cu ei și printre ei 50 ani? Deacea preconiza și făcea politică germanofilă. Argumentul suprem se reducea la această formulă: *România trebuie introdusă ca garanție în sistemul Europei Centrale, dar să ste unită și întărită, spre a putea servi ca o stavilă împotriva puhoiului lor.*

Dacă având de parte-ne pe Ruși, am învins, poate fi făcut Stere trădător? I se poate imputa acestui neobosit luptător, fanatismul, poate fi numit nebun, poate să i se reproșeze că educația lui revoluționară l'a dus prea departe, în disprețul formelor și convențiilor, dar nu are nimeni căderea să bănuiască intențiile lui.

S'a aruncat în tranșee de germani, ziarul „Lumina”.

Erau concesionari și l'au aruncat fără știrea lui Stere, iar în ziar, erau doar părările și convingerile luptătorului naționalist Stere, decorat de răposatul Rege Ferdinand, cu cea mai înaltă distincție militară din România, pentru lupta neîntreruptă pe cari a dus o o viață întreagă în folosul țării. (Și altă dată Vodă Cuza, a sărutat obrazul țărăniului pe care-l scuipase un ciocoi).

Greșala răulăților este ome-nească. Perseverarea în această

greșală, s'a dovedit a fi tot ome-nească. Deacea „cazul Stere” cu toată gama, tot vocabularul și tot veninul său, noi îl socotim închis abia după moartea sa — fiindcă contra istoriei nimic și nimeni nu poate lucra. Iar C. Stere a încetat a mai fi al celor ce nu l'au înțeles, ridicându-se acolo unde, problematic să poată ajunge vreunul din flexibili și neînduplecații săi dușmani.

Născut dintr'un mediu social ca și Eminescu, nu greșim când afirmăm că, în domeniul socialismului, pentru viitor Stere rămâne un doctrinar, așa cum în poezie, a rămas falnicul și totodată neînțelesul copil al Ipo-teștilor.

Prin viață, Stere rămâne un învins: dar istoria a făcut din el un învingător.

Imaginea luptătorului Stere, se va desprinde clară din umbra trecutului: ori când, el va fi nepocăitul din „Revolta Ingerilor”, căruia Sabaot, îi deschide perspectiva zilelor de slavă în fumul de tămăie și în osanalele oastei înaripate, dar pe care el, nepocăitul — cuprinzând într'o viziune toate vremile de hulă și de pri-gonire, când glasul lui nu era auzit decât de inimi răzvratite și în mizerii nealintate, are mândria supremă de a refuza triumful și respinge tot viitorul de putere și de mărire, pentru care îi ajungea doar să întindă mâna. Unele ziare au înregistrat moartea lui Stere, laconic, scurt.

Dar rândurile fugare, n'au sens în fața lacrimilor sincere ale oamenilor (cu adevărat) cari în ceasul din urmă (și dintâi al adevăratului C. Stere) au înțeles să dea Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al Lui, prosternându-se în fața cenușei celui ce a fost Constantin Stere.

Prin moartea acestui titan, pierderea a fost nu numai a partidului său, ci a întregii literaturi românești și neamului românesc basarabean, mai ales.

Apeluri pentru păstrarea amintirii sale? Sunt inutile.

Istoria este nemuritoare și imparțială și va avea această grijă.

Emil Mutulescu

—OXXO—

In război

*Mi-s ochii plini de sânge și țipă'n mine
crima,
In brațe simt pornirea ce'mpinge spre
omor,
E zarea purpurie și soarele apune,
Iar frunzele sunt roșii și-i sânge pe ogor*

*Dușmanu-mi stă în față. Dușman! căci
nebulia
Ne ține de-opotrivă în brațu-i încheștați.
Și așteptăm doar clipa să risipim lumina
Ce pâlpâie în creeri de robi civilizați!...*

*Din ascunziș țâșnește un foc de carabină...
Și glonțul săgetează prin aer șuerând,
Imi vine acum să urlu, să sfâșii ca o
fiară!
E glonțul ce mă'ndeamnă, sau chiar
bolnavu-mi gând?*

*Am fost stârnit de șuer, sau strămoșească zgură
Pierzând încătușarea șiragului de legi,
Iși desfășoară'n voie cumplita ei chemare?
In mine zace crima străbunilor pribegi?*

*Atunci dece minciună rostită din altare,
Dece ipocrizia moralei creștinești,
Dece credința falsă, că omenirea-i bună?!
Instinctele de fiară, nu-s fapte vitejești?*

*Sfărmași atâtea temple ce seamănă
minciuna,
Distrugeți manuale de etică și legi,
'Napo! cu mii de veacuri! Am fost și
suntem fiare
In van încerci cultură cu fraze să ne legi*

*In van ne-arunci pe umeri hlamida'n-vățăturii,
Sub ea purtăm pumnalul cu vârful
otrăvit,
Spoiala ta e-o glumă de triste carnaval.
'Nălțarea omenirii, e vis închipuit!*

*In van încerci cultură cu fraze să ne
legi!
'Napo! cu mii de veacuri! Am fost și
suntem fiare!
Distrugeți manuale de etică și legi,
Sfărmași atâtea temple ce seamănă
minciuna*

D. Psatta

Din „Tribuna” — Sibiu

Cînd simțiți că veți căpăta guturai.—Nu ieșiți pe vreme rece și umedă. Stați la căldură. O baie caldă la picioare. Timp de 24 ore să nu beți nimic lichid. Trageți pe nas puțin mentol, ungeți cu ulei gomenolat și din acest amestec: Tinctură de iod 5 picături într'un pahar cu lapte sau apă să beți și atunci va trece orice urmă de guturai,

dela 4-26 iar al celor profesionale de fete dela 0-35.

3) După războiu, școalele nu i se mai puneau probleme; ea însăși devenea o problemă. În Ardeal se dusesse un aprig proces de desnaționalizare prin școală. Astfel în 1868 ministrul Instrucțiunii Etyos face o lege a învățământului primar cu prevederi de egală îndreptățire a naționalităților în școală, dar în 1914 contele Tisza declară în camera ungurească că aceasta înseamnă o sinucidere pentru poporul maghiar. În 1833 ministrul Trefort introduce limba maghiară în școlile secundare, iar în 1891 Czacky o introduce și în grădinițele de copii. La 1893 chiar se iau măsuri să se închidă școlile naționalităților, iar în 1907 legea lui Appony prevede obligativitatea limbii maghiare în școală.

Această proces de desnaționalizare se ducea în Bucovina și Basarabia.

Situația politică de după războiu cerea nu numai întregirea fixată prin tratatele de pace, dar în mod expres acestei întregiri i se cerea un caracter electric, i se cerea unificarea sufletească a poporului ce nu s'ar fi putut face decât prin unificarea învățământului — unificare legi ferată în

1924 pentru învățământului primar, iar în 1925 și 1928 pentru învățământului secundar. Învățătorul n'a pregătit o clipă să se pună în serviciul școlii de peste munți și Prut spre a executa comandamentul timpului.

4) Învățătorul de ieri, s'a pus problema de viitor a generației sale și iată-l pionierul de înlăturare al școlii românești, iată-l antisepticul de distrugere al analfabetismului și iată-l mai ales predicând acolo unde până de curând bătea talpa cisme maghiare, rusești sau austriace.

5) Pentru noi cei de astăzi nu este demn să nu descălcăm în frământările zilnice drumul pe care trebuie să mergem în îndeplinirea datoriei. Și nouă ca și celor de ieri ni se pune problema de viitor a generației pe care o educăm și instruiam dar care este cu mult mai complexă.

Continuatori, ai celor ce azi nu mai sunt, trebuie să fim continuați când nu vom mai fi.

Marile reforme aduse de războiu, votul universal, cari aruncă pături largi ale poporului în viața politică, împrăștierea, noile tendințe ce le observăm în fiecare domeniu de activitate, schimbă cu totul situația, dar mai ales răstoarnă raportul

dintre politic și economic. Economicul se transformă în preocupare de fond, politicul rămânând pe al doilea plan. Suntem în perioada marilor contradicții dintre politic și economic.

Legea politică prevede obligativitatea învățământului, dar realitatea economică evidențiază imposibilități de a cumpăra cărți, haine.

Se dă o libertate desăvârșită a învățământului, dar calculul economic duce la limitarea locurilor în Universitate.

Se cere muncă, mai multă muncă, dar realitatea ne prezintă un excedent de șomaj.

Se cere intensificarea și raționalizarea muncii agricole, iar ca un paradox, producătorul cere deșeurii de desfacere și valorificarea produsului său.

Se încearcă stimularea întreprinderilor, dar creditul are rădăcina slabă de tot.

Predicăm în școală moralitatea și acțiunea de idee, dar la alegeri se fac corupții prin băutura și se întrebunțează pumnul.

Se propagă ideea de organizare economică cooperativă, dar nu se pune stavilă trustului și cartelului. Nu e manual de geografie care să nu

laude bogățiile țării noastre, dar iarăș nu este nimeni care să nu se mire de scumpetea vieții.

Poate învățătorul să privească cu indiferență această stare de lucruri?

De o va privi astfel, rezultatul muncii lui nu va fi decât decepția pentru cei cari îi orientează. S'a zis că învățătorul însăși să fie model de gospodărire.

S'a zis cu multă dreptate, dar până atunci trebuie să-și revendice mijlocul de realizare — salariul.

Și atunci când chiar, el învățător, ca factor economic de realizare al gospodăriei model, se găsește în luptă cu ideea care-l prefătează ca model, neputându-l să fie astfel din cauză că mijloacele nu-i permit, când vede că pe deasupra sa inițiativele de sus se ciocnesc cu realitățile de jos, trebuie să se gândească amănunțit la cele mai eficiente soluționări practice, în vederea deslegării problemelor puse de mediul în care activează. Nu este destul ca învățătorul să desvolte pe copil, dar este necesar a-l îndruma, precum nu este suficient în a expune ce trebuie să se facă până nu se indică mijlocul de realizare. În îndeplinirea misiunii sale învățătorul trebuie să aibă în față întotdeauna coeficientul

Asociația culturală „Astra”

In zilele de 12, 13 și 14 Septembrie a. c. s'a serbat la Blaj 75 de ani dela înființarea asociației culturale „Astra”, cea mai veche asociație culturală din Ardeal.

„Astra” a fost înființată în 1861 din inițiativa mitropoliților Andrei Șeguna și Alex. Sterca Sulușiu—primul, mitropolitul bisericii creștine ortodoxe, iar cel d'al doilea mitropolitul bisericii Unite.

In jurul „Astrei” și al celor doi întemeietori s'au grupat toate valorile culturale din Ardeal, care au conlucrat la menținerea și întărirea conștiinței naționale și la triumful românismului pe plaiurile stăpânite o clipă de Marele Voevod Mihai Viteazul.

Dintre valorile ardelenești care au lucrat pentru realizarea programului Astrei fac parte: Timoteiu Cipariu, George Barițiu, Axente Sever, dr. Ion Rațiu, I. Pușcariu, Baron Vasile Popea și alții.

Scopul asociației „Astra”, la înființare, a fost: deșteptarea și propagarea ideii naționale; ridicarea culturală, morală, națională și materială a românilor din Ardeal în spiritul civilizației din timpul acela; dezvoltarea dragostei de credința noastră și stimularea iubirii de limba strămoșească.

Iată cum se exprima mitropolitul Andrei baron Șaguna în cuvântarea ținută la 9 | 21 Maiu 1861, la înființarea societății, despre scopul ei: „Fiind așa dar problema noastră a înainta literatura, cultura, industria și agricultura națiunii noastre, adică a înalța starea spirituală și materială a poporului nostru, vrem a deștepta prin mijloace naționale facultățile, va să zică cugetările cele senine și serioase în poporul nostru, ca să cunoască ființa și destinația sa și să o știe întrebuințată spre tot binele, precum și alte na-

ții fac astăzi aceasta și precum spiritul cel civilizator al secolului nostru; darurile lor vor garanta viitorul cel mai ferice al mult cercatei noastre națiuni și o vor feri de niște lovituri ucigătoare”.

In această profesiune de credință se cuprinde scopul „Astrei” și tot programul cu care ea pleca la lucru în 1861.

„Astra” a pornit imediat la acțiune prin realizări practice în domeniul cultural și economic, fapt care i-a garantat și mai mult utilitatea. După cum s'a afirmat Andrei Bârseanu la adunare din Brașov, în 1906, „Astra” n'a făcut literatură și știință ci a sprîjinit literatura și știința.

Iată realizările practice efectuate de societatea culturală „Astra”:

a) A promovat cultura prin tipărituri alese și folositoare pentru popor.

b) A înființat și susținut biblioteci populare în fiecare sat, biblioteci regionale și centrale.

c) A întemeiat și susținut muzee regionale și un Muzeu Central.

d) A ridicat și susținut case naționale în satele românești.

e) A organizat expoziții etnografice (de cusături și jocuri naționale), de agricultură, etc.

f) A pornit o acțiune intensă spre luminarea poporului prin conferințe și prelegeri publice.

g) A înființat bănci populare și cooperative sătești.

h) A instruit pe analfabeți.

Desigur programul acesta e în continuare și asociația „Astra” alături de celelalte instituții culturale luptă la stîrpirea analfabetismului și culturalizarea masselor.

Jubileul de 75 de ani de viață și realizările, evidențiază ce-a fost ce este și ce va fi asociația culturală „Astra”.

Având în programul său cultul istoriei noastre naționale „Astra”

este și un important factor istoric care a înscris pagini glorioase în lupta pentru împlinirea visului de aur al unirii tuturor românilor.

La unificarea și consolidarea României Mari în hotarele și scopurile ei, în gândurile și aspirațiile ei, a adus un însemnat aport și asociația culturală „Astra”.

Nu putem face altceva, decât să-i urăm multe secole glorioase spre progresarea și prosperitatea scumpei noastre patrii.

I. L.

— oxxo —

Sfaturi medicale

Contra degerăturilor de mâini.—Când nu sunt ulcerate, puneți pe deasupra lor comprese muiate în alcool camforat, sau fineți degetele în soluție de acid picric 12 grame la mia de grame de apă. Se repetă procedeul câteva zile de rând. Ulcerile produse de degerături se ung cu pomada profesorului Reclus care conține: Vaseline 200 grame—Salol—Acid boric câte 3 grame—Antipirină 5 grame—Iodoform,—Acid fenic câte un gram—Sublimat corosiv 10 centigrame.

* * *

Distrugerea negilor.—Badijeonați cu: Acid salicilic—Acid lactic câte un gram—Colodion elastic 8 grame.

Arderea negului cu acid acetic are efect mai repede, dar e foarte caustic și atingerea frebue făcută cu multă băgare de seamă.

* * *

Contra bătăturilor.—Ungeți-le 7 zile de rând cu: Acid salicilic—Acid lactic câte 2 grame—Colodiu elastic 8 grame. A 8-a zi o bate caldă la picioare. Bătătura se ridică atunci, sgârbind-o cu unghia.

Încălțămîntea ce o purtați să nu fie nici prea strâmtă nici prea largă. — Spălați-vă picioarele cât mai des.

Pentru albirea tenului.—Glicerină 50 grame—Apă de roze —Apă oxigenată 100 grame (Dr. Lusi).

Spălarea feței cu apă de țărițe imoiaie și albește tenul.

Contra mâncării pe tot corpul.—Înainte de culcare umpleți o strachină cu apă caldă și turnați în ea o lingură de: Oțet aromatic 250 gr.—Acid fenic 5 gr. și cu un burete muat în acest amestec vă spălați pe tot corpul.

* * *

Spălături contra coșurile (acnelor)—Cu o bucățică de vată muată în: Sulf precipitat 5 gr.—Apă distilată—Apă de roze câte 100 gr. udați bubulitele de 2 ori pe zi.

După revista „SANATATEA”

— oxxo —

Reviste

„Sănătatea” — Numărul de Noembrie al vechei și de toți apreciată revistă „SANATATEA” conține ca de obicei nenumărate articole semnate de cei mai de seamă medici și specialiști din țară. Acest număr abundă de sfaturi folositoare tuturor în toate împrejurările vieții. Conține următoarele rubrici permanente: Sănătatea socială, Sănătatea sateilor, Sănătatea sexuală, Sănătatea femeilor, Sănătatea și frumusețea, Sănătatea prin bucătărie, Sănătatea copiilor, Sănătatea pentru toți, Sănătatea artistică și literară.

In rubrica „Răspunsuri, sfaturi, îndrumări, directorul fondator al revistei, doctorul Sigmand-Sigma, dă tuturor sfaturi desinteresate, sincere, părintești.

Cu drept cuvânt revista „SANATATEA” se poate considera ca un tezaur ce nu trebuie să lipsească din nici-o casă, din nici-o bibliotecă, Numărul de 48 pagini frumos ilustrate 20 lei.

Abonament anual 200 lei. Redacția: Strada Triumfului 7, București, V.

— oxxo —

puterii de realizare, fiindcă nu cunoștința în sine e o valoare, cât puțină ei de folosire și transformare în fapt. Astăzi o parte din școlăria claselor primare rămâne să răstoarne gheața satului din care a crescut. Această școlărie care știe să socotească și să scrie, dar mai puțin să înțeleagă, nu va ști niciodată să intensifice și să raționalizeze agricultura, pomicultura, viticultura, cu toate că a trecut poate prin cursurile supra primare și cu toate că statul a prevăzută înființarea unei instituții de îndrumare și educare agricolă — Camera de agricultură — ci din contră va duce greul vieții în aceeași anchilozare economică — continuând să lucreze așa cum a pomenit.

Massa largă a poporului care e chemată la serbări, bibliotecă, conferințe, careia în mod argumentativ i se arată cea mai ideală cale de mulțumire, a doua zi va fredona același deluziune: tot mai ieftin vindem, tot mai scump cumpărăm, tot mai puțin ne putem satisface nevoile și totul merge din rău în mai rău. Atunci care e mulțumirea mea sufletească ca învățător când văd că generația care mi-a trecut prin mână duce același greu al vieții, iar masa sătească geme sub nevoile cari pe zi ce trece își îngroașă accentul grav. Pot fi mulțumit că un copil mi-a turuit lecția la istorie de nu-l mai puteai opri și că bătaia palmelor a răsunat când am ținut conferințe? Dar pot fi mulțumit, dar mă apasă nemulțumirea că prin aceasta n'am schimbat nimic — cel mult dacă am făcut să se uite o clipă ne-

voile: or o uitare de moment a nevoilor nu-mi atribuie calitatea de îndrumător spre mai bine.

E adevărat că poporului îi trebuie școala aceea de ridicare culturală spre a se putea acomoda mai cu ușurință consecințelor aduse de marile reforme, dar să nu uităm că niciodată nu se va putea filozofa cât stomacul este gol.

Mica proprietate și puterea ei de achiziție au fost aruncate deodată în acel dezeciliu economic-financiar, încât cea mai numeroasă din categoriile sociale — populația rurală — a văzut în ideea de bine o datorie în plus și numai o datorie. Pe un producător agricol îl costă dal. de vin 50-60 lei, dar îl vinde cu 20 lei și poate ar vrea să-l vândă și așa dar nu i-l cumpără nimeni, fiindcă nu e botezat Bordeaux și trebuie să vândă 15 dal. ca să-și cumpere o pereche de ghete, 75 dal. ca să-și facă o pereche de haine și 10 dal. ca să cumpere cărți de școală copilului, când în mijlocii proprietatea viticolă nu produce decât 200-300 dal. anual, pe care îl vinde cu 6000 lei, dar pentru producerea cărora cheltuiește 15000 lei. Ei da, însă soluția a fost găsită repede: produceți mai mult și dacă prețurile comerciale vă atacă pe voi agricultori în mod organizat apoi aveți și voi arma voastră pe care s'o mănuiți — cooperativa. Da, cooperativa este o armă admirabilă de luptă economică fiindcă colectivul comercial și industrial — sindicatul și trustul nu mai luptă cu producătorul individual,

ci cu producătorul organizat colectiv în cooperativă, dar când se începe lupta comanda de tragere o știm așa: asupra obiectivului dela... înălțător 600 m. etc. O cooperativă de producție nu poate fi în același timp consumatoarea produsului său, trebuie să vândă, or dacă n'are de bușeu trebuie să aștepte. Și până când această cooperativă de producție nu-și are bine precizat obiectivul de bușeu de desfacere nu-și justifică rolul economic decât parțial.

Acest de bușeu trebuie să fie o instituție economică a vremurilor de acum, nu în înțelesul său strâmt, o instituție care să ceară necontenit produsul muncii de orice fel, care în loc de speculă să facă o dreaptă repartizare a câștigului și atunci când această instituție va deveni o cheazăle a desfacerii produsului muncii se va putea stabili un raport între inițiativă și realizare. Învățătorul va ști sigur că pregătind elementul rural sau urban va putea desvolta în el puterea și inteligența de lucru, dar îi va arăta și calea prin care de bușeu îi va da maximul pe valorificarea muncii sale. Biblioteca va deveni nu numai o necesitate literară dar și o necesitate economică. Școala nu va mai fi privită ca o datorie în plus ci ca o instituție la care te îndeamnă să mergi interesul zilnic al vieții. Și atunci când știi că cetățeanul satului are un venit sigur și regulat, nu capricios ca acum, avem o logică de a îndruma acest venit spre realizări cât mai utile pentru ridicarea satului din orice punct de

vedere, cooperativa își va avea un rol mai bine definit, iar cultura în genere nu va fi isgonită în continuu de grija zilei de mâine. Și iată cum nouă ni se cere astăzi a pregăti generația pe care o avem în mână, în spiritul, nu al indiferențismului muncii, ci al interesului pentru ea. Or aceasta nu va fi posibil atât timp cât nu există o organizare economică, din lipsa căreia munca este lăsată la voia întâmplării: morala nu pune pe același picior de egalitate munca cu netruda, totuși astăzi netruda e de multe ori mai avantajată. Avem datoria de a face un corectiv și de a fi organizatorii echilibrului cultural-economic, altfel epoca constructivă în care trăim va fi o ficțiune și un isbitor contrast de tendințe față de stările prezente.

Gh. Gh. Amzărului-Muscel

Pentru fortificarea gingiilor.—Badijeonați (ungeți) gingiile cu: Borax 3 gr.—Tanin—Extract de ratanhia câte un gram—Glicerină 30 grame.

Citiți și răspândiți

Ziarul „SEMANATORUL”

O neconcordanță, destul de gravă, între Școala Primară și Liceu

Programa școlii primare, pentru limba română, până la clasa IV-a, inclusiv; conține o *lipsă gravă*, — și anume: nu se poartă de fel elevului despre existența *participiului* (nici a celui prezent și nici a celui trecut). Cred că nu i se dă nici principiile *formării timpurilor*, — pentru că (dacă i s'ar vorbi elevului despre așa ceva) ar trebui să i se arate cel puțin că formarea cutărui și cutărui timp trecut se face cu *participiul trecut*.

De este eliminat *participiul prezent*, din gramatica elevilor, cel puțin de clasa IV-a, — eu, unul, nu înțeleg!!..

Nu găsesc decât o *singură explicație*, — sau mai exact o *explicație compusă* din două părți.

Prima parte este că: pedagogii noștri, în dorința de a fi proclamați foarte mari pedagogi, și-au îndopat creierul, în marile școli apusene de pedagogie, cu tot felul de teorii pedagogice, unele mai grozave decât altele, dar au pierdut complet contactul cu viața reală, cu necesitățile ei de neînălțurat. Au făcut și fac la teorii, le schimbă mereu într'un fel sau într'altul, botezându-le cu nume cât mai impresionabile („școala activă!“... — ca și cum cealaltă ar fi fost „pasivă“, — „școala constructivă“,... ca și cum alta ar fi fost „distructivă“,... și așa mai departe), dar au dat și dau prea puțină atenție *vieții vii* a materiei școlare respective.

A *două parte* a explicației este că: mai toți marii noștri pedagogi; în dorința de a ajunge *extrem de mari*, au dobândit o arghirofilie specială, au fost cuprinși și de dorința specială de a ajunge și *extrem de bogați*. Aceasta a făcut că-i vedem asociindu-se în toate chipurile posibile pentru a scoate tot felul de manuale de școală, tot felul de *metodice*, pentru care luptă să le asigure o cât mai întinsă plasare, ca să realizeze câștigul bănesc cel mare! — Restul nu-i mai preocupă!..

Acest sens de *pedagogism* a mai făcut să se introducă și metoda *ex-abrupto* în predarea *limbilor străine* în liceu, care metoda crede că va face ca un elev de liceu să prindă mai ușor și mai bine o limbă străină vorbindu-i din ziua dintâiu numai în acea limbă, predându-i din ziua dintâiu direct regulile de gramatică în acea limbă!..

Rezultatul zisei *neconcordanțe* — dintre programa *gramaticii* din școala primară și dintre aceia a primei limbi străine pe care o învață un elev intrat în clasa I-a de liceu, — este un dezastru intelectual, — pentru cine raționează cât de puțin.

Elevul, care *nu știe ce este participiul prezent și trecut în gramatica limbii lui*, — aude dintr'o dată de existența acestor forme gramaticale în *limba străină!!* Este oare *pedagogică* această *procedură*? Era nevoie să avem atâția mari pedagogi, dela marile instituții speciale străine, —

ca să realizăm o astfel de bază conie pedagogică?

Acum 40—50 de ani am avut pedagogi *născuți*, — și țara a căpătat dela școala de atunci marile valori culturale cu cari ne mândrim azi. De vre-o 30 de ani încoace avem pedagogi *făcuți* și școala română este bântuită de plaga *pedagogismului*, — care ne-a dat valorile submediocre de felul scatoagrafului Arghezi și alți *ejusdem farinae*.

Vai, ce ne va mai fi rezervat pentru *ziua de mâine!*!..

Scriu aceste rânduri, nu atât cu gândul de a plânge *ziua de azi* sau de a face apologia trecutului, — cât cu acela de a face *apel la învățătorii școlii primare de acum să examineze situația de azi prin ei înși-i*, (nu numai prin ochelarii marilor pedagogi și prin lipsurile programei întocmită de aceștia), în scopul ca în acest fel să prindă ei înși-i direct *toate neconcordanțele* dintre cele două grade de învățământ, — și să remedieze ei din vreme, *prin ei înși-i*, adăugând programei ceiace este absolut indispensabil, pentru ca mâine elevii lor să numai între în liceu nepregătiți, ca până acum, — astfel în cât să poată în viitor să urmeze liceul cum trebuie.

Nu de puține ori am auzit părinții exclamând: „Copilul meu a eșit premiat la școala din satul meu, — și, când l-am dus la liceu... a căzut la examenul de admitere!“!..

Mai puțin *pedagogism exagerat*, — dar *mai mult suflet și mai multă conștiință* în îndeplinirea datoriei!

Una din marile *reguli de interpretare* în „Drept“ a dat-o *Primul Președinte al Curții de Casație* din Paris, cu ocazia serbării centenarului Codului civil Napoleon (în 1910), formulând-o astfel: „Par le code, du delà du Code!“ (Prin cod, dincolo de cod!).

Ea poate fi transpusă în lumea pedagogiei astfel. „Cu programa, dincolo de programă“.

Gh. Bărbulescu

Jude-Consilier la Trib. Callacra

— OXXO —

Vorbe înțelepte

Beneficiul curat al existenței noastre sufletești se măsoară după puterea dragostei și a prieteniei pe care am putut-o desvolta în noi și în alții în trecerea noastră prin viață.

P. Cerna

Voiu uita și de viața mea și de lacrimile soției mele și de copiii mei ca să fiu folositor patriei.

I. H. Pestalozzi

Kant spunea că două lucruri îl uimesc mai mult: Cerul instalat deasupra lui și porunca bine-lui în sufletul oamenilor.

L. Tolstoi

N'aduce nici un folos societății, acela care se prinde să facă lucruri mari pentru omenirea întreagă și care nu e vrednic să asigure viața soției și să-și crească copiii.

Roosevelt

Lasă-mă

Lasă-mă să cred în visul meu
Clădit în nopți târzii
De insomnie
Și poezie
Iar tu urmează-ți drumul tău.

Lasă-mă să cred în visul meu
... Glas argintiu
Păr castaniu
Braț diafan
Ochi de azur ...
Marmoreal
Chip ...
— Ireal
Clădit din al simțirii vaer —
Iar tu cum vrei să torci mereu
Al vieții caer! ...

Iluzii moarte ...
Gânduri deșarte ...

— Le-am plămădit
Intruchipând în ele-un ideal
— Real —

Pe care
— Nepăsătoare —
Tu mi l-ai spulberat

Râzână,
Nevrând să știi că eu
Plângând
L'am estompat
Și înălțat
Pe cerul vieții mele n'ntunecat! ..

N'ai ce să uiți... Deci râzi și cântă
Căci marea vieții tale-i liniștită
Și ai un far ...
Dar,
Lasă-mă să cred în visul meu
Din urmă
În nopți de insomnie n'nfiripat...
— Credința mea dintâi —

Târziu, în clipe dulci de reverie,
In vise pale
Mănile tale
Sftos mi-or presăra pe căpătâi
Petale ...
Lasă-mă să cred ...

Mem.

— OXXO —

Mă iubești?...

de E. Turian, fost Arhiepiscop al Ierusalimului
Mă iubești? zise Isus lui Petre
Ale cărui clipe lente de trezire
Gem sub ale visurilor stăpânire.
— Da, — tu știi că te iubesc, Stăpâne;
Cât timp buzele-mi vor putea vorbi
Și vor curge valurile mării,
Iți va aparține darul nespus.
— Mă iubești? întrebă iarăși Isus.
Și Petru vărsă cu îmbelșugare
Lacrimi tăcute de n'nduioșare.
— Da, — tu știi că te iubesc, Stăpâne.
Cât timp în rărunchi-mi mila și iubire
Vor rămâne,
Și stâncile vor domina aceste adânci
abisuri
Și vor aparține fie a mele slave și
grijuri.

— Mă iubești? zise Isus pentru a
treia oară.
Și Petre simți de n'ndată o turburare,
A renegării leamă doborâtore
— Ah! — Tu știi prea bine, știi, Stăpâne, totul.
Știi că te iubesc. Cât timp iubirea-ți
și înfinitul
Ca o dulce rază în mine se vor
învolla,
Iți vor aparține sufletul și inima mea
— Te-du și oile-mi paște jără de frică.
Fluerul ji-lia, băla de jos ji-o ridică
Până în ziua când din mâini iți va
pica

Și alții de brâu-ți slăbit ji-o vor lega;
Până în ziua când flueru ji frânt
Nu va mai răsuna cu foc și avânt...
Te-du și oile-mi paște făr'a pregeta
De mă iubești; asta-i răsplata ta
In românește de V. M.
din revista „Ararat“

Notă. Interpretare în felul pasagiului din Evanghelie (Luca, Cap. 22, par. 33 și 34):

33 — Ion Petru l-a răspuns: „Doamne, gata sunt să merg cu tine și la temniță și la moarte“.
34 — Grăbit-a Isus lui: „Adevăr zic ție, Petre, că astăzi nu va cânta cocoșul, până nu te vei lepăda de mine, de trei ori, cum că nu mă cunoști“.

Știri

Bazargic. — Duminică 25 Octomvrie a. c. cercul cultural „Regele Ferdinand I-iu“ din Bazargic și-a ținut prima ședință la școala primară No.3.

Ședința s'a deschis la orele 10 dim. fiind prezenți toți membrii cercului. D-l învățător Tudorache Urse a tratat o lecție de scris-citit la clasa I-a cu subiectul: „Cuvântul normal om“. După aceea s'a discutat „Metodica scris-cititului“.

S'a fixat itinerarul cercului pentru întregul an școlar stabilindu-se: lecțiunile practice, subiectul conferințelor intime și publice, ordinea în care școlile vor ține ședințe.

D-l Ilie Nedelcu, revizorul școlar al județului Callacra, a expus membrilor cercului, punctele principale din conferința ținută la Ministerul Instrucțiunii de către d-l Petre Ghițescu, Directorul învățământului Primar.

După ce s'a terminat ședința cercului cultural, tot în localul școlii primare No. 3, învățătorii din Bazargic — conform convocării Asociației învățătorilor, cu data de 19 Octomvrie — au ales comitetul de construcție pentru „Căminul Asociației“ ce se va clădi în Bazargic pe locul donat de Primăria orașului Asociației noastre.

D-l senator Eugen Răducu președintele asociației — a dat lămuriri asupra tuturor formalităților îndeplinite până în prezent pentru începerea construcției localului, prezentând totodată și planul de construcție spre a se convinge toată lumea că Asociația învățătorilor înfăptuește, în ciuda tuturor uneltirilor vrășmașe solidarității noastre de corp.

Președintele Asociației a făcut însemnate eforturi pentru obținerea locului dela primărie, pentru curățirea acelu loc și alcătuirea planului de construcție.

Iscusitul primar al orașului Bazargic, d-l Diomed Popescu, a făcut cel mai frumos gest ce-l poate face un primar în sprijinul „Culturei naționale“ în acest colț de țară. I se cuvin binemeritate laude.

Membrii asociației din orașul Bazargic au ales în comitetul de construcție pe următorii colegi: Ahil Constantinescu, Panait Papazissu, Sterie Ghezarie, Petre Cunia, Ion Păunescu, Emanoil Papazissu, preot Bucur Zăinescu preot Vasile Heroiu Ion Vuloagă și Ion Alexandrescu-Ezibei.

Acești colegi împreună cu președintele Asociației vor lucra pentru înfăptuirea localului. Sperăm că vor duce la bun sfârșit lucrul început și le dorim spor la muncă și gânduri bune pentru realizarea idealului asociației noastre „Căminul“.

— XOOX —

Toate puterile de ajutor ale omenirii faptele și gândurile celor ce-au căutat dreptatea și adevărul, stau în preajma noastră pentru a ne ajuta.

Ch. Vagner

(Continuarea Programului)

4) Întărirea convingerii de spre *sfîntenia familiei*, care este primul izvor de conservare și dezvoltare a neamului, prima bază a educației, a disciplinei și armoniei sociale, și prin urmare siguranța progresului general continuu și a ordinii generale;

5) Deprinderea de mici lucrări noi, ușoare și frumcuse, pentru *înfrumusețarea casei* înăuntrul ei și în afară, prin *tricotaje, împletituri, cusutul* cu mîna și cu mașina, *țesutul* în războiul bătrînesc, ca și în cel drept, vertical, 6) răspîndirea cunoștințelor necesare în *grădina de lângă casă*, ca: despre albinărit, gîndacii de mătase, cultivarea zarzavaturilor, 7) ajutorarea grabnică în caz de *incendii* și în special complectarea păstrării a sîngelui rece și a stăpînirii de sine, o dată cu luarea măsurilor urgente necesare cu tactul și liniștea cuvenită, — pentru a evita înspăimîntarea copiilor și a celorlalți. 8) Prepararea compoturilor și marmeladelor de toamnă, a *conservelor uscate și a murăturilor*, 9) Întreținerea *cunoștinței de carte* și mărirea ei spre a generaliza folosirea directă a cărților folositoare; 10) ajutoare grabnice în caz de *accidente*, cunoașterea contra-otrăvirilor; 11) Selecționarea semințelor, *îmbunătățirea rasei* pasărilor și a animalelor domestice; 12) *Cultura albinelor și gîndacilor de mătase*, cum și a *epurilor nobili de Angora* cu lînă multă și fină, care are și preț mare pe piață, — dela 600-1000 lei kgr. minimum. 13) *Îngrijirea grădinii de flori*, urmînd augustele povești ale *M. S. Regina Maria*, care, într-o scrisoare către *Revista horticola* din Cluj „*Grădina mea*“ spune atît de frumos:

„Florile mi-au îndulcit drumul vieții, și, dacă ar fi ca Cerul să fie fără flori, nu știu dacă, — cu toate incercările și chinurile P m ntului, — nu mi-ar fi dor de P m nt!“

„Dragostea florilor este un  mbold de civilizație pentru un popor, ea duce după d nsa frumosul și bucuria în viața, deșteaptă dorința unei muni pasnice și sănătoase; ceva mai mult, par’că s’ar naște în jurul ei un sol de fraternitate, care incalzeste inimile și ne apropie unii de alții.“

„Este o dragoste care crește cu anii ce trec, care nu ne lasă, ca at tea alte plăceri ale vieții, când vin perii albi.“

„Fericirea de a vedea rodind semințele puse de noi și înflorind florile noastre, fie ele c t de modeste, r m ne o veșnică minune Dumnezeiască, pe care nimica nu o întrece.“

„Cultivați-vă deci grădinele cu iubire și pricepere; aș  f c nd, veți pune în viața voastră o bucurie care va face din voi niște oameni mai buni și mai fericiți.“

14) Se va folosi *sfaturile* și programul cuprinse în *Indrumătorul Căminelor Culturale* Nr. 3 la paginile 320—330 „*Munca femeii în gospodărie*“. (anul 1936).

l) Vom continua studierea *colonilor la mare, la orașe și la munte*.

m) Vom începe adunarea materialului local întrebuințat în medicina populară, într’un dosar special, și-l vom împărtăși Fundației.

n) Vom începe adunarea materialului necesar pentru scrierea *monografiei satului*, iar în dosar special, precum și pentru *cronica actuală a satului*.

o) Vom studia începerea unui *muzeu al satului*.

p) Vom îndemna sătenii să care piatra necesară la repararea șoselelor din sat și să scoată la drum bun din carieră pe cea necesară la construcțiile viitoare proiectate de cămin, spre a o putea c ra apoi mai ușor în cursul lunilor viitoare;

q) Vom lua măsurile necesare pentru *ajutorarea prin muncă de toamnă* a locuitorilor nevoiași.

r) Pentru *mărirea cantității de nutreț* necesară vitelor iarna, vom sfătui sătenii să ceară din vreme de tot Ocolului silvic permisiunea să facă *frunzare*, din pădurile statului. (Indrumătorul Fundației, pag. 265-6, p. August și Septembrie).

s) Vom arăta sătenilor ce rău este când *șoselele și drumurile sunt fără pomi* și c t de multă cheltuielă și timp trebuie până să crească pomii, și vom trage concluzia despre *marea datorie* ce au de a respecta *plantațiile de pe șosele*, și a le da toate îngrijirile necesare.

t) Vom lua măsuri pentru str ngerea ultimei papure din bălți pentru rogojini și vom relua punctele din luna precedentă pentru complectarea lor realizare:

u) Vom preveni pe sătenii noștri, încă de acum, de c nd se face culegerea porumbului, asupra pericolului *pelagrei*.

Le vom arăta că pelagra este *boala* produsă de porumbul *incins* și de malalul *incins* pe un *corp slăbit de mizerie*. Că ea provine, în primul r nd, dintr’o *otravă* care este produsă prin *incingerea* malalului ținut în loc umed, care distruge vitaminele și, în al doilea r nd, provine din faptul că aceeaș  otravă zdruncină întregul *corp prost hrănit* (cu deosebire sistemul lui nervos) și birue mai ales un *corp slăbit*  n special de consecințele *alcoolismului*, — pe care corp îl găsește astfel *foarte rău  nnarmat pentru lupta cu boala*.

Pentru remedierea acestui r u, vom sfătui sătenii noștri pe de o parte să introducă în alimentația lor *p inea, laptele, ouđle, carnea, legumele hrănitoare* și toate *zarzavaturile* pentru  nt rlirea rezistenței corpului la boale, iar pe; de altă parte să învețe a-și păstra în condițiuni bune, la loc uscat, bine aerisit, malalul numai proaspăt măcinat din porumb perfect uscat, și tot deodată îl vom lumina cum se face că *alcoolismul*, slăbind rezistența corpului la boale le este un *dușman* grozav de periculos.

Le vom arăta în acelaș timp și pericolul *pelagrei* la care se expun, atunci c nd vor culege *porumbul necopt* bine pe c mp și când îl vor măcina în stare umedă, *fără a-l usca* bine mai înainte în cuptoare speciale.

v) Vom str nge și pregăti „semințele“ de legume și zarzavaturi „de prima calitate“, ce ne vor fi necesare spre semănat la limp în „r sadnița caldă“, (sub geamuri) după sfaturile cuprinse în „Calendarul Cultivatorului de legume și zarzavaturi“, de „la finele programului“, —  ntocmit după d-l A. Trif, șeful gr dinelor diu Cluj, (Revista: „Grădina Mea“ Nr. 2-3 și 5, din 1936, abonament 200 lei anual, str. B li, Nr. 6—Cluj).

III. **Minte:** a) Vom mări fondul pentru procurarea de cărți noi *bibliotecii*. Vom explica sătenilor foloasele ce putem trage din cele existente și cari mai sunt necesare.

b) Vom intensifica învățarea *neștiutorilor de carte* și vom căuta perfecționarea celor cu puțina carte;

c) Vom mări fondurile pentru procurarea aparatului de Radio și a celui de cinematograf eventual.

d) La 26 Octombrie vom ține neapărat prima *șezătoare mare* cu invitații, pentru afirmarea existenței căminului și  nvederarea foloaselor ce poate aduce sătenilor; în restul Duminicilor, *șezători mici* locale.

e) Vom începe să explicăm sătenilor principiile *noulor coduri: penal și de procedură penală*, — cer nd și sfatul și concursul specialiștilor.

IV. **Suflet:** a) Vom mări fondurile pentru *ajutorarea locuitorilor nevoiași* și a *elevilor săraci*;

Vom continua studierea *nevoilor Bisericii*, — precum și urmărirea mai departe a *celorlalte puncte* din luna precedentă, — și îngrijirea *cimitirului*;

NOEMBRIE

Administrația internă: măsurile necesare pentru *luminatul și incalzitul localului*:

I. **Sănătatea:** a) medicamentele necesare *micii farmacii*.

b) Vom îngriji de str ngerea *plantelor medicinale*, cari—după calendarul special vorbit și mai sus — sunt:

Frunzele de: Umbra Noptii, — *Fructele* de: M ceș, — *Mugurii* de Plop negru, — și *Rizomii* de: Ferigă.

c) Vom cere sfaturile speciale pentru *bolile* acestei luni și cele viitoare medicului plășii și celorlalți specialiști.

d) Vom mări fondurile pentru *cantina școlară* și vom grăbi str ngerea de *haine de iarnă* pentru *elevii săraci*; cum și pentru ajutorarea locuitorilor mai nevoiași de Crăciun.

e) Vom continua urmărirea punctelor din lunile precedente, — at t din punct de vedere *sportiv*, c t și din cel al *lucrărilor edilitare* cu caracter sanitar, cum sunt *curățirea puțurilor*, — lucrare ce se face mai ușor și obișnuit iarna.

f) Vom propune „Fundației“ să intervină la „Ministerul Instruțiunii“ și la cel al „Sănătății“, ca să organizeze pe vară un curs special pentru învățatori și  nv țatoare pe lângă Facultățile de medicină (București Cluj și Iași) unde să li se perfecționeze cunoștințele „sanitare“ practice necesare pentru a fi primii auxiliari ai medicului, at t prin descoperirea cazurilor de boală la copii și la adulți, c t și prin cunoașterea primelor ajutoare pe care ei trebuie să le dea suferinziilor până la sosirea medicului. Cu alte cuvinte să devină buni „frați și surori de ocrotire.“

De asemeni pentru primele cunoștințe „veterinare“ necesare.

II. **Muncă:** a) Vom continua urmărirea *punctelor din lunile* precedente.

b) Vom da ultimele sfaturi sătenilor pentru *pregătirile de iarnă*.

c) Vom sfătui sătenii să termine *căratul pietrei din carieră*; și să facă ultimele așezări de piatră spartă în gropile de pe șoselele din sat.

d) Vom sfătui să-și facă provizii suficiente de lemne și să respecte *pădurile* statului și ale particularilor, ca să evite de a plăti *amenzi și despăgubiri mari*, cari vor provoca pedeoparte întemnițarea lor ( n caz de neplată și pedealta *sărăcirea gospodăriilor lor*;

e) Vom controla și termina așezarea pietrelor mari  ndicatoare la *răscrucile drumurilor negre* de pe câmp, necesare la orientarea tutului mai ales în timpul iernii, când țarinile sunt acoperite, și când în regiunea noastră seamănă ușor un c mp cu altul.

f) Se va face un bordeiu încăpător și bine apărat pentru *depozitarea ghiefei* necesară la vară;

g) Se va trage învățăminte din felul cum s’au făcut muncile agricole ale anului acesta, spre a se lua măsuri de *continuarea practicelor bune* și îmbunătățirea altora pentru primăvara viitoare.

h) Arderea pietrii de var și așezarea la gropi pentru construcțiile viitoare sau pentru reparații și desinfecție.

i) Vom explica sătenilor necesitatea comasării prin schim rile a parcelelor mici în tarlale mai mari. (Indrumătorul Fundației, pag. 266-2).

III. **Minte:** a) complectarea bibliotecii, potrivit nevoilor constatate ale locului, în legătură cu ceia ce se cetește de preferință iarna.

b) La 8 Noembrie se va ține a doua *șezătoare mare* de toamnă cu invitații.  n celelalte sărbători și în Dumineci *șezători mici* locale.

c) Vom continua cu explicarea *noului cod penal și a noului procedură penale*.

d) Vom lua măsuri ca at t elevii de școală c t și premilatarii și străjerii să se prepare pentru învățarea datinelor strămoșești de Crăciun, cum și cunoașterea celor locale, — spre a se scoate în evidență și viața locului.

IV. **Suflet:** a) Mărirea fondurilor pentru ajutorarea *locuitorilor nevoiași* și a *elevilor săraci*.

b) Studierea *nevoilor Bisericii*, precum și urmărirea mai departe a *celorlalte puncte* din lunile precedente;

DECEMBRE

Administrația internă: a) aceleași ca în lunile precedente.

I. Sănătate: a) medicamentele necesare *micii farmaciei*, — după sfatul medicului plășilor și a celorlalte specialiști;

b) *Plantele medicinale* de strâns, — după Calendarul vorbit și mai sus — sunt: *Rădăcinile* de: *Nalbă mare*, *Valeriană*, *Săpunariță*, *Păpădie*, și *Gențiană galbenă*.

c) Mărirea fondurilor pentru *cantina școlară* și strângerea ultimelor *haine de iarnă*, pentru *elevii săraci*, precum și pentru ajutorarea locuitorilor mai *nevoiași* de Crăciun;

e) Urmărirea studierii coloniilor de vară.

II. Muncă: a) *Tăierea lemnelor* necesare din pădurea obținută.

b) *Căratul pietrei* dela locul unde a fost așezată la scoaterea din carieră.

c) *Implimenturi* de iarnă, lucratură periiilor, al măturilor, etc.

d) Controlarea *semnelor indicatoare* dela răscrucele drumurilor.

e) Umplerea bordeiului cu *ghiață curată*, groasă, din locuri sănătoase așezată între straturi de pae.

f) Raspândirea cunoștințelor necesare pentru buna lucrare și păstrare a *conservelor din carnea de porc*: șunci, costițe, slănine, mănăci, cârnați, cartaboși, ghiudemuri, muschii, limbă, piftii, etc.

g) Ingridirile speciale de consacrat *răsadniței*.

III. Minte: a) Ingridirea și complectarea *bibliotecii*, potrivit nevoilor locului și cu iarnă.

b) La 23 Decembrie se va ține *șezătoarea mare de Moș Ajun* cu împărțirea darurilor în natură locuitorilor nevoiași și copiilor săraci.

c) La Crăciun și în sărbătorile următoare iarăși câte o *șezătoare mare de iarnă* cu practicarea *datinelor* străvechi și a celor locale. — În restul Duminicilor și sărbătorilor de mai înainte șezători mici locale.

d) Vom continua cu explicarea noilor codice: *penal* și de procedură penală, insistând că ele *intră în aplicare în toată țara dela 1 Ianuarie 1937*.

IV. Suflet: a) Cercetarea *nevoilor Bisericii*.

b) Se va scoate în evidență necesitatea *simțului de solidaritate* între sătenii pentru asigurarea unei perfecte *liniști a sufletului* și efectul faptelor bune mărinimoase pentru îmblânzirea și înobilarea sufletului omenesc;

IANUARIE.

Administrația internă: Controlul propriu al lucrărilor pe lunile precedente.

I Sănătate: a) Complectarea medicamentelor *micii farmaciei*, totdeauna după *sfatul* celor competenți;

b) Ingridirea specială a *cantinei școlare*;

c) Cultivarea cu măsură și paza cuvenită a *sporturilor de iarnă*;

d) *Plantele de leac* de strâns sunt: *Ramurile de vâsc* precum și cele arătate pentru Decembrie.

II Muncă: a) Se continuă *tălatul lemnelor* și *căratul pietrii*.

b) Se *fasonează lemnele* de lucru pentru construcțiile proiectate, spre a fi gata uscate bine la timpul potrivit;

c) Se umple bordeiul cu *ghiață curată*;

d) Se încep sfaturile în privința *stupării*;

e) Se precizează sfaturile pentru asociația de *procurare și folosire* în comun a instrumentelor mari și a mașinilor agricole, precum și pentru *vânzarea cerealelor în comun*; și ridicarea Cooperăției;

f) *Implimenturi* de iarnă;

g) Continuarea *cursurilor de gospodărie* pentru băbași, ca și pentru femei;

h) Ingridirile de dat *răsadniței*;

i) terminarea studiilor p. procurat *cloșitoarea artificială* spre a putea fi folosită dela finele acestei luni sau din Februarie.

j) Vom stăruii mereu pentru explicarea necesității comasării prin schimbări de parcele între săteni.

III Minte: a) Ingridirea și complectarea *bibliotecii*, potrivit nevoilor locului și în raport cu ce se cetește mai mult iarna.

b) la *anul nou*, la *Bobotează* și la 24 Ianuarie, șezători mari; în Duminici șezători mici locale. — Cultivarea *datinelor* de *anul nou* și de *Bobotează*.

c) continuarea *cursurilor pentru neștitori* și prea puțin știutorii de carte.

d) Vom continua explicarea *noului cod penal* și a *noului proceduri penale*, ce intră în vigoare în toată țara la 1-u Ianuarie 1937.

IV Suflet: a) Cercetarea *nevoilor Bisericii*.

b) ajutorarea cât se mai poate a celor extrem nevoiași.

FEBRUARIE.

Administrația internă: a) Controlul propriu mai departe al lucrărilor pe lunile precedente. (b) Prepararea Consfătuirii generale din Martie: darea de seamă, proiectul de buget, noul program de lucru; (c) Incunoștințarea președinților și a membrilor de onoare și a fiilor satului așezați departe.

I Sănătate: la fel ca în luna precedentă, și în special ingridirea specială a *Cantinei școlare*.

a) *Plantele de leac* de strâns sunt: *Ramurile de vâsc*.

II Muncă: a) la fel ca în Ianuarie, cu deosebire că la finele lui Februarie se face scoaterea stupilor, dacă este timpul frumos, în vederea că spre finele lui Februarie înfloresc în păduri *alunii*. Cel puțin un stup pentru școală. Vom procura volumul special de

spre apicultură de Nicolaescu și Stoenescu care dă spre fine și un Calendar al Apicultorului pentru toate lunile anului.

b) sfaturi și mai precise în vederea *îmbunătățirii* culturilor și a semințelor. Ingridirile necesare de dat *răsadniței*. Prepararea terenului pentru grădina de zarzavat de lângă casă.

c) se va face pregătiri mai precise pentru a avea cel puțin un *inceput de cultură de vermi de mătase*.

d) ultimele formalități pentru funcționarea *asociației* pentru *procurarea și folosirea instrumentelor mari și a mașinilor în comun*.

e) Vom studia introducerea creșterii *epurilor de Angora* cu blană lănoasă a căror lână este scumpă dela 600—1000 lei kilogramul engros fiind întrebuițată la țesăturile cele mai fine de lână și la pălăriile cele mai fine.

Se va cerceta Nr. 19 și 39 din *biblioteca agricolă „Universul”* de medicul veterinar D-r Mauch, cum și *Revista crescătorului de animale*, și *Revista Avicultura*, în această privință.

f) căratul restului de piatră pentru construcții. Arderea restului de piatră de var și așezarea la gropi.

III Minte: a) Ingridirea și complectarea bibliotecii mai ales în legătură cu agricultura de primăvară, cu creșterea albinelor și a gândacilor de mătase.

b) la sfârșitul lunii prima *șezătoare mare* de primăvară. În Duminici șezători mici locale.

c) Se va insista că *un stup lângă o grădină* ajută mult la mărirea producției pomilor, de oarece *mărește numărul florilor fecundate* prin polenul pe care-l duc albinele pe picioarele lor și-l depun prin zborul lor din floare în floare.

Se va arăta că locurile unde progesează ușor stupii sunt *cele apropiate de păduri* până la 3—4 k-metri; adăpostite și de mersul oamenilor și că este o pagubă mare să nu se folosească o situație, când este favorabilă, și nu cere mari cheltuieli; față de foloasele mari, ce aduce pe nesimțite.

IV. Suflet: la fel ca în lunile precedente.

MARTIE

Administrația internă a) Terminarea preparativelor pentru *consfătuirea generală anuală* a membrilor: darea de seamă, proiectul de buget, noul program de lucru; b) incunoștințarea din vreme a președinților și membrilor de onoare și a fiilor satului așezați departe;

c) *Raportul general anual* către *Fundăție*;

I. Sănătate: *Mica farmacie. Plantele medicinale.*

Plantele Medicinale ce se vor aduna în această luna, după Calendarul Colectorului de „Plante de Leac” al D-lui Ing. Agronom D. M. Teodoru, sunt: *Tufa întreagă* de: *Mierea ursului*, și *Dedițel*. *Florile* de: *Podbal* și *Vioarele*. *Mugurii* de: *Brad* și *Mesteacăn*. *Rădăcinile* de: *Cicoare*; *Mutătoare*; *Boz*; *Bujor*; *Cluboșica* — *cucului* și *Tătăneasă*. *Rizomii* de: *Scrântitoare* și *Scoarța arboreului* de: *Mesteacăn*.

Se va începe *erbarul* care să ajute la cunoașterea plantelor respective și se va procura planșe ilustrate pe cât posibil colorate.

b) Cultivarea *sporturilor* în aer de primăvară cu premilitarii și străjerii.

c) *Lucrări edilitare sanitare*: curățirea *șanțurilor*, astuparea *băltoacelor*, *plantarea arborilor* pe marginea șoselei din sat; curățirea *localului căminului*;

II. Muncă: a) Ultimele sfaturi pentru *îmbunătățirea semințelor și a culturilor*. Vom învăța și practica pe un „teren de experiență” regulile pentru „selecționarea semințelor” la „cereale” ca și la „legume”, și „zarzavaturi”. Pentru aceasta vom însemna cu semne speciale diferitele plante cu calități deosebite de „creștere timpurie”, dezvoltare bună la părțile folositoare, înflorire timpurie, rod mai mare, rod copt mai timpuriu, rod mai gustos.

Pe acestea le vom urmări câți va ani la fel, ca să obținem sămânța cea mai folositoare.

b) Așezarea *grădinilor de zarzavat* pe lângă casă;

c) Ultimele pregătiri pentru *începerea culturii gândacilor de mătase*.

d) Continuarea sfaturilor practice în legătură cu albinăritul.

e) Vom cere serviciului agricol județean sfaturi în privința *semanării nutrețului de așezat ca murat în groapă*.

III. Minte: a) La 9 Martie vom ține prima *șezătoare mare de primăvară* sau a doua, dacă luna Februarie a fost călduroasă. La 25 Martie alta. În Duminici șezători mici locale.

b) Ingridirea și complectarea *bibliotecii*.

IV. Suflet: a) ajutorarea *locuitorilor nevoiași* la facerea muncilor de primăvară;

b) Continuarea supravegherii cu tact și discreție a felului cum sunt ingridiți minorii orfani și cum sunt administrate averile lor, în special de către tutorii *dativi*, adică alții de cât părinții lor.

c) Strângerea de ajutoare și în natură pentru ajutoarea locuitorilor nevoiași de sf. Paști;

APRILIE

Administrație internă: Controlul lucrărilor precedente.

I. Sănătate: a) *Mica Farmacie. Plantele medicinale* de strâns pentru luna Aprilie — după calendarul D-lui Ing. Agr. D. M. Teodoru — sunt: *Tufa întreagă* de: *Dedițel*; *Mierea ursului*; *Silnic* și *Ruscută*. *Florile* de: *Cioboșca-cucului*; *Limba mielului*; *Podbal*; *Porumbar*; *Rosmarin* și *Panseluță sălbatecă*. *Frunzele* de: *Rosmarin* și *Rădăcinile* de: *Angelica*; *Cicoare* și *Arnica*.

b) Vom explica sătenilor una din cauzele că *scarlatina* se ivește mereu în aceleași familii, — și care provine din prea marea dragoste a mamelor sătence neștiutoare

Ele nu știu că „microbul” producător al „scarlatinei” se găsește mai ales „roșafa” care acoperă toată piolă bolnavului și deci în „pelițele” cojile pielii cari se jupoaie de pe corpul acestuia în ultimul stadiu al bolii.

În dragostea lor oarbă, multe mame, cărora le-a murit un copil de scarlatină, strâng cu grije tocmai aceste pelițe (focare de microbi) ca „ultime amintiri” pe la copilul pierdut, le învelesc și le păstrează în lada cu rufe și hainile lui.

Peste un an sau mai mult, când vor scutura primăvara acea ladă și hainile lui, vor da peste pachetul cu „amintirile ultime”, le vor scutura plângând, — fără să știe că au împrăștiat în casa și în curtea lor „focarul de microbi”, care le va îmbolnăvi grav pe ceilalți copii... și așa mai departe!...

Concluzia este: Sătenii să nu mai ascundă bolile, să nu se mai opună la „izolarea” copiilor bolnavi, la spitale și dispensare, lângă medic, — pentru că numai astfel vor putea apăra „satul întreg de ivirea din nou a bolii atât de molipsitoare pentru toți.

c) Cultivarea sporturilor în aer liber

d) Lucrări edilitare sanitare ca în luna precedentă.

II. Muncă: a) mărirea fondului de construcții eventuale. Reparația și văruiul localului existent.

b) Începerea cultivării unei cantități mici de *sămânța de gândaci de mătase*, pentru obținerea mai ales a fetelor; în vederea posibilității introducerii acestei cultivări pe o scară mai mare în anul viitor.

c) Continuarea sfaturilor practice pentru *albinărit*.

d) Ultimele sfaturi în legătura cu *semnăturile* ce se fac la sfârșitul primăverii și cu așezarea definitivă a *grădinilor de zarzavat* în grădinile de lângă casa. Vom stărui mereu pentru buna cunoaștere de toți a regulilor de selecționare a semințelor și pentru practicarea lor.

e) Plantarea ultimilor pomi.

Vom pregăti serbarea pentru ziua sădirii pomilor

f) Semănarea nutrețului ultim destinat a fi așezat murat în gropi.

III. Minte: a) Îngrijirea și complectarea bibliotecii cu cărți de vară.

b) mărirea fondului pentru Radio.

c) *Șezătoare mare* la Sf. Gheorghe. Duminicile: șezători mici locale.

d) excursie de primăvară în împrejurimi în vacanța Paștelui.

Vom pregăti serbările pentru zina mamei, ziua laptelui, ziua copilului;

IV. Suflet: a) cercetarea nevoilor *Bisericii* de Sf. Paști.

b) strângerea de ajutoare pentru *locuitorii nevoiași* de Sf. Paști.

c) uajorar acesteastora la ultimele munci de primăvară.

d) îngrijirea cimitirului.

e) Vom invita pe fil satului stabiliți departe să sărbătorească sf. Paști în satul nostru.

MAIU.

Administrația internă: Controlul lucrărilor din lunile precedente.

I. Sănătate: a) Îngrijirea micii farmacii.

b) Strângerea *plantelor de leac*, care după calendarul Colectorului de Plante Medicinale al D-lui Ing. Agr. D. M. Teodoru, pe această lună sunt: *Tufa întreagă* (cu florile) de: *Coada calului*; *Coada șoarecelui*; *Urzica albă*; *Cimbrușorul*; *Amăreală*; *Silnic*; *Panseluța de câmp*; *Anghelica*; *Ruscuța primăvăratică*. **Florile** de: *Cioboțica cucului*; *Rosmarin*; *Coada șoarecelui*; *Soc*; *Mușețel*; *Urzica albă*; *Lăcrămioare*; *Bujor*, *Păducel*; și *Porumbarul sau spinul*. **Frunzele** de: *Podbal*; *Nalbă mare*; *Coada șoarecelui*; *Mătrăguna*; *Măsălarită*; *Anghelică*; *Pătlagină*; *Mierea Ursului*; *Rosmarin*; *Păpădie*; și *Lăcrămioare*; **Rădăcinile** de: *Păpădie*; și *odolean*. **Rizomii Lăcrămioarelor**. **Semințele** *Brandușel de toamnă* și **Coaja** arbustului de: *Crușan* și *Salbă moale*.

Vom complecta *erbarul* necesar pentru buna cunoaștere a plantelor de cules.

c) Vom explica sătenilor originea *frigurilor palustre*, care provin din introducerea în sângele omului a unui parazit invizibil cu ochii liberi (hematozoar) care distruge țaria sângelui (globulele roșii). Introducerea se face prin înțepăturile unui *țânțar* zis: *anofel*, care-l poartă în *acul trompei* cu care înțepă pielea, ca să ajungă să sugă sângele, și-l lasă astfel în sângele omului.

Când omul a fost îmbolnăvit de *friguri* trebuie să ia *chinină* în dozele hotărâte de sfatul medicului.

Pentru a stărpi izvorul *frigurilor* trebuie să distrugem *agentul* care aduce *hematozoarul*, distrugând cuibarele țânțarilor, care sunt *măștinile*, deasupra cărora ei își depun ouăle la cloșit. Aceste ouă sunt înăbușite dacă turnăm *țifeiu* peste fața măștinilor, a lacurilor stătătoare, atunci când sunt mari și nu le putem seca decât cu lucrări mari speciale. Pentru secarea lor vom cere sfatul medicului plăși și al serviciului tehnic județean.

d) Le vom mai explica originea tifosului abdominal (lingoarea) care este produs de un microb special care trăește în apele unde a putut pătrunde. El ajunge astfel în *șanțuri* sau *cișmele*, de unde prin *apa de băut* ajunge la intestinele omului, pe cari le inflamează până într'atât, că, pe de o parte el nu se poate hrăni, iar pe de alta cea mai mică hrană poate produce ruperea feței interne a intestinelor, care pornește pierderea mare de sânge înăuntrul lor, ce nu se poate opri și cauzează repede moartea.

Apărarea primă o avem numai atunci când împedim intrarea microbului special în apa ce bem. Pentru că el trăește în intestine, trebuie să nu mai permitem să rămâie nici o casă fără latrină. Nimeni să nu-și mai facă nevoile pe pământ gol, de unde apele de ploaie îi iau și-l duc la locuri pe unde ea pătrunde mai ușor și-l poate face să ajungă în puțuri sau cișmele sau în pâraele de unde mii de

oameni sunt nevoiți să-și ia apa de băut. În latrine turnăm din când *apă de var* stins de curând, care omoară microbi. *Izolarea bolnavului* în spital se face tocmai spre a se avea siguranță că microbul va fi definitiv distrus și spre a se da celui bolnav toate îngrijirile necesare; ca să poată scăpa cu viață din lupta cu dușmanul ce a pătruns în intestinele lui. În cazul chiar de ușoare indispoziții persistente trebuie consultat medicul, ca să luăm măsurile de apărare la timp, dacă el va vedea să se anunțe o posibilitate de *infecție tifică*. Altfel să nu fie prea târziu. Trebuie anunțat de la început medicul, care are azi ca armă de apărare a satului *vaccin* contra tifosului.

e) Prin urmare: *introducerea latrinelor* în toate curțile, pentru apărarea sănătății tuturilor. De asemeni desființarea obiceiului sălbatic de a *șterge degetul* pe pereții latrinei, care este *alt pericol de infecție*. Ca urmare: fie care să-și controleze dimineața buzunarele dacă are la el hârtie pentru tot cursul zilei. Să așezăm hârtie la îndemână în latrine;

f) Vom pregăti serbarea. Rusaliilor: *ziua* pentru lupta contra *tuberculozel*. De asemeni pentru înălțare: *ziua eroilor*.

II. Muncă: a) Vom profita de împrejurarea că în Maiu, însă-mânfarile fiind terminate, le rămân sătenilor *multe zile libere*, și vom stărui ca ele să fie folosite la îndeplinirea de lucrări în genere în interesul obștesc, ca de ex. îndreptarea drumurilor, caraful pleții care — la strângerea întregii cantități necesare — va servi peste un an sau doi la construcția localului căminului, a băii populare, a dispensarului etc.

Pentru că am arătat imediat mai sus *importanța latrinei* pentru apărarea sănătății — în vara viitoare vom lupta ca acele zile libere să fie destinate în primul rând complectării acestei lipse în viața satului.

b) Vom cerceta *măștinile* din apropierea satului și vom lucra în vederea desființării acestor focare de friguri palustre, — de acord cu medicul plăși și cu serviciul tehnic județean.

c) O parte din timpul liber o vom întrebuința pentru a face să pătrundă bine la toți regulile pentru selecționarea semințelor, stăruind că numai astfel vom ajunge să producem „mai mult” în cantitate, și „mai bun” în calitate, așa ca să obținem câștig mai mare cu aceiaș muncă, pe acelaș teren.

III. Minte: a) La *1 Maiu* o *șezătoare specială* a *revenirii primăverii*, de preferat la pădure, la iarbă verde.

b) La *10 Maiu* participarea la serbarea oficială națională.

c) Vom lua măsurile să se predea elevilor și premilitarilor *regulele principale pentru înotat*, — deși nu avem riu în apropiere, — convinși fiind că o cunoaștere bună a regulilor teoretice le va scurta tutulor timpul uceniciei, atunci când se vor găsi în locuri unde vor putea practica înotul, și apoi le va atrage din timp atențiunea asupra pericolelor ce amenința pe începători ca și pe necunoscătorii lui;

d) Ne vom pregăti pentru serbarea de *8 Iunie* și pentru *Congresul căminelor*;

IV. Suflet: La șezători vom scoate în evidență cât mai multe pilde de *curaj* și de *sacrificiu pentru alții*, — în genere, dar mai ales din lumea satelor noastre.

IUNIE

Administrația internă: a) Controlul lucrărilor din lunile precedente.

b) Participarea la *Congresul Căminurilor*.

I. Sănătate: a) Complectarea micii farmacii în vederea bolilor mai dese vara, luând din timp și avizul medicului plăși precum și al celorlalți specialiști.

f) Strângerea plantelor de leac speciale, care după calendarul Colectorului al D-lui Ing. Agr. D. M. Teodoru, pe această lună sunt:

Tufa întreagă (cu florile) de: *Coada șoarecelui*; *Coada calului*; *Jaleș*; *Angelică*; *Cimbrușor*; *Sunătoare*; *Panseluța de câmp*; *Avrămeasă*; *Mintă*; *Țintaură*; *Spin vânăt*; *Urzica albă*; și *Amăreală*; **Florile** de: *Mușețel*; *Lăcrămioare*; *Arnica*; *Bujor*; *Mac roșu*; *Urzica albă*; *Sulfina*; *Nalbă*; *Soc*; și *Teiul*. **Frunzele** de: *Cucută*; *Podbal*; *Laur*; *Nuc*; *Mătrăgună*; *Măsălarită*; *Pătlagină*; *Odogaciu*; *Lăcrămioare*; *Păpădie*; *Nalbă*; și *Frasin*. **Semințele** de: *Brândușă de toamnă*. **Coaje** de: *Crușin*; *Salbă-Moale*. **Rădăcinile** de: *Păpădie* și *Odolean* și **Rizomii** de: *Lăcrămioare*. Vom complecta *erbarul* plantelor de cules.

c) Vom arăta sătenilor *pericolul bolilor* ce se ivesc mai des vara, și mijloacele de pază contra lor, — după avizul medicilor specialiști.

De exemplu *dizenteria*, produsă de consumarea *fructelor crude*

d) Luând de asemeni părerea medicilor specialiști, vom da sfaturi pentru folosirea cu prudență necesară a fructelor coapte, ce se ivesc de acum vara.

Vom atrage atențiunea asupra *folosului cireșelor* pentru bolnavii de inimă și de rinichii, și asupra folosului ceaiului de *cozi de cireși* uscate la aceleași boli. Li vom sfătuși să strângă aceste cozi, să le usuce la umbră, într'o magazie sau în pod, și când sunt uscate bine să le păstreze în borcane uscate și la loc uscat. Dacă nu le folosesc strângătorii, vor mări provizia farmaciei căminului, care le poate și vinde pe preț bun farmaciilor din orașe.

e) Vom explica sătenilor că este o *părere greșită* aceea c *turbarea* ar fi existând *numai la câini* și că ea s'ar produce numai vara, pentru că ar fi mâncat câinii ceva ferbinte, sau așa ceva.

li vom lămuri că *turbarea* este o *boală microbială*, care se prinde numai prin pătrunderea microbului ei special în carne, adică sub piele, și deci în sângele *ori căruț alt animal* ce ar fi fost *mușcat* de către un *animal turbat*, fie el câine, lup pisică, porc, cal, bou, măgar ori șobolan, sau ori care altul, și care *trebuie să fi fost și el mușcat* de un ori care alt animal cu turbare.

Vom trage concluzia că nu trebuie neglijată ori ce mușcătură din partea unui animal, pe care nu-l avem sub ochii 5-10 până la 15 zile, ca să-l supraveghem dacă nu dă semne vâdite, finale, de turbare, în acest timp.

În această nesiguranță este preferabil, ba chiar trebuie să mergem la medic, ca să fim supuși din vreme *tratamentului preventiv*, mai înainte de a-și face cuib microbul în sângele nostru. Mai târziu să nu fie prea târziu, — fiind că tratament (după izbucnirea bolii) nu se cunoaște încă.

Vom explica sătenilor că este adevărat că *pericolul turbării* este mai des vara, dar nu pentru că este vară, ci din altă împrejurare, și anume: că în acest anotimp merg la orașe un număr mare de căruțe de ale sătenilor, pentru vinderea cerealelor și cumpărături, iar aceștia aduc cu ei, pe lângă căruțe, obicinuit, un număr mare de câini (de cari însă nu au nevoie de loc la oraș) și acești câini — trecând prin atâtea sate, printre sute și mii de câini străini — trec printr'un risc din ce în ce mai mare să întâlnească pe vre-unul turbat, care să-i muște. Stăpânul cânelui mușcat nu stă permanent lângă căruța și lângă câinele luat după căruța, și deci el nu va vedea momentul când i-a fost mușcat câinele și starea celui ce l-a mușcat, ca să poată bănuși că acesta a putut fi turbat.

Dacă ar fi observat aceasta, el și-ar fi legat câinele — la întoarcerea acasă, ca să-l supravegheze cele 20-30 de zile câte trec până ce câinele mușcat dă semne exterioare de turbare și începe și el să muște. În asemenea caz, desigur că nu ar ezita să-l sacrifice, să-l împuște, îngropându-i adânc cadavrul.

Nefiind legat, câinele când izbucnește în el furia sa muște, pe care i-o dă turbarea, mușcă pe cine găsește lângă el, copii, stăpâni, alți câini din curte și fuge turbat mușcând pe ori cine și ori ce întâlnește în cale timp de câteva zile, căci în câteva zile otrava microbului îl doboară și el cade mort. Până atunci a semănat turbarea în sute de indivizi mușcați.

Concluzia primă ce se impune: Nu mai plecați — cu câini prin sate spre oraș. A doua: câinele bănușit de turbare trebuie legat și supravegheat 10-15 zile. Nici o dată nu trebuie lăsat liber.

b) Vom mai explica sătenilor că lunile de vară — *Iunie, Iulie și August* fiind luni calduroase sunt singurele luni favorabile ca să putem stărpi cu desăvârșire mai înăiu râta și apoi ceilalți paraziți corporali, cari propagă tifosul exantematic sau pe cel recurent, prin microbul pe care-l ia prin înțepătura de la un bolnav de acest fel de tifos și-l duce tot prin înțepătura la alt om, pe care-l îmbolnăvește astfel de acelaș fel de tifos.

Leacul pentru râie este soluția *Vleminski* cu pucioasă de uns tot corpul, apoi îmbrăcarea corpului pentru doborârea râiei omorâte, ungerea din nou de câteva ori și câteva îmbrăeri pentru distrugerea puilor pe cari îi așează sub pielea bolnavului și vin ei deasupra pielii să ia locul râiei omorâte. În acelaș timp primeneli curate și haine ca și așternuturi desinfectate cu fum de pucioasă.

Prevenirea tifosului se face prin curățirea de paraziți corporali, îmbrăcarea corpului și omorârea lindinilor din haine, rufe, așternuturi, cari trebuiesc trecute prin *etuvă de deparazitare*.

Concluzia care se impune, deci, este: că sătenii trebuie să facă toate sacrificiile posibile pentru a construi cât mai curând câte o *baie populară cu etuvă de deparazitare* în fie care sat, o dată cu obicinuința celei mai mari curățenii corporale.

Lunile calduroase de vară ușurează totul, căci ajută să se usuce repede hainele și toate rufele de câte va ori, până la dispariția tuturilor paraziților, știut fiind că săteanul nu are rufe multe de schimb, ci are puține, și deci trebuie să le spele des, ca să le schimbe în fie care zi până la terminarea tratamentului.

Muncă: a) În înțelegere cu organele agricole ale Prefecturii și ale Camerei agricole vom cerceta pe câmp cu membrii — în măsura posibilităților — *deosebirile de rezultate* obținute de diferiți locuitori cu diferite metode de cultivare, la diferitele culturi obicinuite, sau la altele introduse acum.

Aceasta, ca să atragem atenția sătenilor cari sunt cele mai bune culturi de practicat și cele mai potrivite sisteme de cultivare pentru localitatea noastră.

Vom interveni la Camera agricolă ca să obținem o cantitate de *sămânță selecționată* pentru a o introduce aici, cum și mijloacele să curățim pe cea locală.

b) Vom studia mijloacele cele mai potrivite pentru buna valorificare a recoltei sătenilor din acest an.

c) Vom repeta sătenilor principiile pentru selecționarea (alegerea celor mai bune) mai întâi și a semințelor în genere și-i vom hotărî să le aplice acum la alegerea celor mai bune semințe de zarzavaturi, — spre a le folosi în toamnă și la anul viitor.

În al doilea rând, spre a le folosi la alegerea celor mai bune semințe de pepeni verzi (în Muntenia, bostani în Dobrogea, harbuzi în Moldova, lubenițe în Oltenia) cât și cea de pepeni galbeni (zâmoși în Moldova) care — în Dobrogea de mijloc și de sud sunt foarte prețuite pentru că ei formează pentru localnici aproape singurele fructe de vară și chiar și de toamnă, întru cât este bine știut că pomii fructiferi, aci, în Dobrogea de sud mai întâi se prind cu foarte mare greutate, pentru că stratul de pământ negru este subțire și sub el începe curând piatra, care le usucă rădăcinile, iar atunci când se întâmplă că pomii fructiferi s'au prins, florile lor nu leagă fructe. Aceasta, din cauză că toată această parte a Dobrogei formează aproape un platou cu înălțimi interioare mici față de toată întinderea întregului, căci înălțimile sunt 180 metri deasupra mării sus la Turtucaia și Silistra, 250-180 m. spre centru Curt-Bunar — Bazargic și circa 300 metri deasupra Balcului, ceea ce însemnează circa 100 metri și ceva diferență pe toată lățimea de aproape 100 kilometri, adică mult mai puțin de cât un metru la un kilometru.

Rezultatul este că vânturile din spre nord bat totdeauna mai cu putere de cât în alte părți adăpostite și de aceea primăvara cele mai mici vânturi, dinspre nord mai ales, bat mai tare și scutură florile pomilor fructiferi, fără a le fi dat răgaz să lege fructe.

d) Vom sfătui sătenii să se deprindă din timp cu prepararea zarzavaturilor uscate pentru iarnă și cu facerea conservelor de fructe uscate ce se pot face acum: caise uscate, cireși și vișine uscate pentru iarnă. De asemeni marmelade și pistiluri, — de tot felul de fructe din acest timp, — și de corcodușe, și de coarne etc.

e) Vom cerceta din timp care sunt pepinierile de pomi fructiferi de unde ni-le putem procura de cea mai bună calitate.

f) Vom cerceta și Indrumătorul Fundației pe 1936, pag. 305-310 în privința culturii păsărilor.

III. Minte: a) La 8 Iunie serbarea tineretului și Congresul căminurilor; — la 29 Iunie o serbare de încheerea activității pe vară cu colaborarea câtorva Cămine vecine; Șezători mici locale în Duminci.

b) Vom trata din timp obținerea de la elevii sănătoși a cărților de școală, în stare bună, din anul sau anii trecuți, cu care să putem ajuta apoi elevii săraci la toamnă, la începutul anului școlar ce vine.

c) Complectarea bibliotecii cu lucrări ce interesează vara.

d) Vom cerceta și Indrumătorul Fundației pag. 82-83 pentru Cronica satului. Vom strânge și tradițiile bătrânilor despre trecutul lui.

IV. Suflet: a) Cercetarea nevoilor Bisericii.

b) Ajutorarea locuitorilor nevoiași la muncile de vară.

c) Supravegherea cu tact și discreție a felului administrării tutelor dative.

d) Pregătirea coloniilor de vară, cu mijloacele materiale necesare spre a da rezultatele sanitare, educative, intelectuale și morale ce se așteaptă de la fie care fel de colonie în parte.

IULIE

Administrația internă: Controlul lucrărilor din luna precedentă.

I. Sănătate: a) Complectarea micii farmacii.

b) Plantele de leac de strâns în această lună sunt:

Tufa întreagă înflorită de: Sunătoare; Țintaură; Sulfină; Pelin; Avrămeasă; Cimbrisor; Jaleș; Melisa, iarbă de râni; Busuoc de câmp; Spinul de vânt; Coada calului. **Florile** de: Lumânărică; Teiu; Nalbă; Melisă; Arnică; Mușețel; Mac roșu; Vetrică; Trifoiu de baltă și Cucută. **Frunzele** de: Nalbă; Nuc; Arnică; Digitariță; Frasin; Trifoiu de baltă; Mătrăgună; și Laur. **Semințele** de: Bujor; Brândușe de toamnă. **Fructele** de: Afine. **Coaja arbustului:** Salba moale; Crușânul. **Rădăcinile** de: Păpădie; Mătrăgună; și Odolean; și Rizomii de: Ferigă; precum și alte foi, fructe sau rădăcini de plante medicinale, sau altfel de plante folositoare aromatice, cum sunt mirodeniile, schinduful etc.

II. Muncă: a) Vom lua măsuri ca elevii de școală să strângă la timp în vremea secerișului cele mui bune pae de cereale, cari vor fi apoi necesare la lucrările lor manuale. Se va lua măsuri ca la timp să învețe acest fel de lucrări și adulții.

b) Vom studia strângerea nuelelor de răchită, — unde este — de alun, a rafiei, tot în scopul lucrărilor manuale.

c) Vom sfătui sătenii să facă toți conserve de vișine uscate pentru iarnă, de asemeni compoturi și marmelade (magiunuri).

Tor astfel conservele de zarzavat și leguminoase (verzi) uscate.

d) Pentru că de la finele lunii Iulie și în August vor începe sătenii să-și vândă noua recoltă, — vom arăta foloasele ce rezultă pentru ei, dacă fie care comună ar avea câte o basculă pentru cantități mari, pentru ca săteanul plecând de a casa la târg să știe cu ce încărcătură a plecat și ce greutate are vita cu care se duce la târg să o vândă, — sau pe care vine negustorul să i-o cumpere acasă în sat, — ca să știe ce vinde și să nu mai fie cu sufletul în îndoială că ar fi putut să-l înșele cineva.

III. Minte: a) Îngrijirea și complectarea bibliotecii.

b) Vom procura instrumentele necesare școlii pentru cunoașterea împrejurărilor atmosferice locale, și anume: un pluviometru (cu care se constată cantitatea de apă ce cade obicinuit în localitate) trei termometre (cu cari se măsoară temperatura și variarea ei: la soare, la umbră și „pe pământ”) „un barometru” (cu care se constată tendințele de „schimbare a timpului” cu 24 ore înainte).

c) Vom continua a-i sfătui pe săteni să-și prepare „conserve pentru iarnă”, de exemplu „castraveți acriși la butoale înfundate”, etc.

d) Stabilirea contribuției membrilor la fondurile Căminului din recolta anului;

IV. Suflet: a) Cercetarea „nevoilor Bisericii”.

b) Supravegherea ca în trecut a administrării averii minorilor de tutorii dative.

AUGUST

Administrația internă: Controlul lucrărilor din lunile trecute.

I. Sănătate: a) Complectarea „mici farmacii.

b) „Plantele medicinale” de cules în această lună, după calendarul Colectorului de plante de leac a d-lui Ing. Agr. D. M. Teodoru, sunt următoarele: Tufa întreagă de: „Șovârși”; „Sunătoare”; „Iarbă de râni”; „Țintaură”; „Pelin”; „Cimbrisor”; „Mintă”; „Jaleș”; „Busuoc de câmp”; „Avrămeasă”; și „Spin vânt”. **Florile** de: „Mușețel”; „Teiul”; „Lumânărică”; „Arnica”; „Melisă”; „Mac roșu”; „Vetrică”; și „Trifoiu de baltă”. **Frunzele** de: „Nuc”; „Nalbă”; „Digitariță”; „Mătrăgună”; „Laur”; „Trifoiu de baltă”; și „Arnica”. **Semințele** de: „Bujor”; și „Laur”. **Fructele** de: „Afine” și „Angelică”. **Conurile** de: „Hameiu”. **Coaja fructelor** de: „Nucile verzi”. **Coaja arbuștilor** de: „Crușin” și „Salbă Moale”. **Rădăcinile** de: „Arnica”; „Păpădie”; „Mătrăgună” și „Odolean” și dela Omag tuberculele). **Rizomii** de: „Ferigă”, și: Ciupercile de: „Iască” și „Cornul secării.